

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 149. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-ГО СЕРПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 18, 1976 No. 149. VOL. LXXXIII

УКРАЇНКИ ВЗЯЛИ АКТИВНУ УЧАСТЬ У XXIV КОНГРЕСІ МІЖНАРОДНОГО ЖІНОЧОГО СОЮЗУ

Глендейл, Н.І. (О.С. Проктор). — Черговий Конгрес Міжнародного Союзу запрошили до Америки два нові члени Союзу: Федерація Професійних Жіночих Організацій та Люсі Стоун Літ.
Після майже 30-літньої перерви, американки повернулися до МЖС. Поворот до МЖС, який від 1900-их років бореться за жіночу рівність, вказує на те, що зрівняння у правах жінок з чоловіками в Америці все ж таки натрапляє на перепони та є ще чимало ділянок, у яких потрібно спільної, міжнародної дії.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), продовжує традицію, яку внісеною в країну брала від 1955 року, постійну участь у трирічних конгресах Союзу, включно з передостаннім конгресом у Нью-Делі (Індія), на якій вислала свою представницю п. Зірку Яскевич з Австралії. Із загостренням політичних відносин у світі, СФУЖО, по довгих переговорах з управою МЖС, прийняло рішення брати участь у Конгресі та вислало на нього свою представницю п. Олену С. Проктор. Разом із нею, Союз Українок Америки, що цікавиться можливостями співпраці із тією організацією, вислав свою представницю п. Камілію Смордовську.
На Конгрес який відбувся тут у місцевому коледжі в

Українки на відкритті Конгресу Міжнародного Жіночого Союзу в приміщенні Об'єднаних Націй в Нью-Йорку. На фото сидять (зліва) пані: Наталя Хомут і Дарія Степаняк (ОЖ ОЧСУ), Валентина Кузьмич (ОУПСА), Камілія Смордовська (СУА) та О. С. Проктор (СФУЖО). "Захвалася" пані Павліна Різник (УЗХ).

ВІДБУВСЯ ДРУГИЙ СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОЇ БАПТИСТСЬКОЇ МОЛОДІ

Вінніпег (М. Сніжко). — У дні від 18 до 25 липня 1976 року у столиці Манітоби, в Вінніпезі, Канада, відбувся Другий Світовий Конгрес української свангельської баптистської молоді. Перший такий Конгрес відбувся три роки тому в столиці Аргентини — Буенос-Айресі, на якому й запало рішення, щоб Другий Конгрес відбувся в Канаді.

На Конгрес з'їхалася українська свангельсько-баптистська молодь із багатьох країн світу — з Австралії, Аргентини, Бразилії, Парагваю, Уругваю, Польщі, З'єднаних Штатів Америки, Канади й інших країн. Конгрес відбувався в просторих приміщеннях Колегії "Назарет", де на протязі цілого тижня щодня відбувалися наради молоді, викладачі, лекції та панелі. Багатолюдні імпрези щовечора відбувалися у великій залі театру "Плейгауз", на яких молодь виступала зі співом, музикою та іншими мистецькими виступами під проводом диригентів — І. Ковальського з Бразилії, М. Вахора з Аргентини, А. Теслюка з Торонта та І. Поліщука з Чикаго.

Викладами проводили вишні баптистські проповідники — О. Гарбузюк, І. Барчук, М. Вахор, В. Домашовець, О. П'ятока та інші. Особливе зацікавлення викликали такі теми, як "Наше відношення до інших українських організацій" (О. Гарбузюк), "Відповідальність за свій народ" (В. Домашовець), Свангелізація України за допомогою радіо, (І. Барчук) та

РЕСПУБЛІКАНСЬКА КОНВЕНЦІЯ: НОМІНАЦІЯ ФОРДА МАЙЖЕ ЗАПЕВНЕНА, РЕГЕН ПРОДОВЖУЄ ЗМАГАННЯ

Канзас Сіті, Міссурі. — Протягом першого дня 31-ої Крайової конвенції Республіканської партії в понеділок, 16-го серпня, десять делегатів, які досі були або "незобов'язані" жадному кандидату, або підтримували кандидатуру колишнього каліфорнійського губернатора Ромалда Регена, публічно заявили, що підтримують президента Джералда Форда, цим майже запевняючи, що Президент здобуде номінацію за першим голосуванням. Згідно з повідомленням "Нью Йорк Таймсу", президент Форд вже має підтримку потрібної більшості делегатів, а саме, 1,130, а його суперник Реген — тільки 1,039. Крім того, 90 делегатів ще далі вважають себе "незобов'язаними".

Роналд Реген, однак, не вважає, що втратив шанси здобути президентську номінацію і далі продовжує змагання, стараючись дома маневрами послабити можливості президента Форда здобути номінацію за першим голосуванням. Табір Регена старатиметься переконати Крайову конвенцію схвалити нове правило, яке вимагало б, щоб президент Форд ще перед голосуванням на президентського кандидата оприлюднив прізвище свого кандидата на віцепрезидента, як це зробив Реген.

Прихильники Регена надіються, що деякі делегати "розчаруються" відсутністю кандидата на віцепрезидента. Бейкер заявив, що демократи несомнісно старатимуться звернути увагу американців на пропозиції запропонувати до

ВАЛЕНТИНА МОРОЗА ПЕРЕВЕЗЛИ В МОРДОВІЮ

Гельсінкі (УІС "Смолоскип"). — Сюди дісталася вістка, що відомий український історик Валентин Мороз перебуває тепер в мордовських концтаборах.

Після відбуття шестирічного ув'язнення у Владимирській тюрмі, В. Мороз був перевезений до психіатричного інституту ім. Сербського в Москві, де його піддали під майже двомісячну психіатричну експертизу, не вважаючи на це, що в нього не було жадних позначок ментальної хвороби. У висліді широким обсягом акцій на Заході, високі офіцери КГБ психіатричного інституту ім. Сербського були змушені визнати В. Мороза цілковито здоровим.

Після звільнення з психіатричного заведення, В. Мороз перебував деякий час у московських тюрмах, а описав його перевезення у Мордовію до табору ч. 1 біля Барашева, де перебувають також інші українські політв'язні.

В першій половині липня ц. р. В. Мороза відвідали його дружина і син Валентин. Це вперше від часу ув'язнення В. Мороза, його дружина

Валентин Мороз

і син одержали дозвіл на триденне побачення.

У зв'язку з побитом В. Мороза в психіатричному інституті ім. Сербського і виступом в його обороні кількох сотень канадських науковців, совєтська амбасада в Оттаві оприлюднила своє чергове повідомлення про В. Мороза, в якому старастася очорнити його і його дружину Раїсу.

Тут теж стало відомо, що після телефонічної розмови Раїси Мороз з кореспондентом "Вашингтон Стар", власті виключили телефон в її помешканні.

ВАЖКЕ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ, ПОТРІБНЕ ВТРУЧАННЯ ЗАКОРДОНУ

Нью-Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). Вістки, одержувані з СРСР, вказують на те, що після понад п'ятирічного ув'язнення, ділячі українського руху опору, що впади жертвою масових арештів і судів в 1972 році, знаходяться в дуже важкому становищі. При тому навіть ті, що у близькому часі кінчають свої присудди, не є певні свого майбутнього.

В січні 1977 року кінчатся ув'язнення поета Василя Стуса в Мордовському таборі, після чого його ждуть три роки заслання. Але після важкої операції шлунок, коли йому забрали дві третини шлунок, його стан здоров'я дуже поганий. В таборі продовжували його лікування, при чому до електричної гірляди, яку йому дозволили вживати, вмонтували підслухувальний апарат.

З-поміж ув'язнених українських жінок на найбільшій терпіння наражена Стефанія Шабатура. В'язничий сторож не дозволяють їй продовжувати її мистецтво працю. В грудні 1975 року, під час обшуку, вони знищили колекцію 50 вишивок, написаних нею, "екслібрис" та десятки інших рисунків. Шабатура часто перебуває в ізоляторі, де дозволяють мати тільки легкий

догати та харчувати в'язнів хлібом і водою. В ізоляторі часто держали також Ірину Сенік та Оksану Попович, дарма, що вони мають статус інваліда. Причина репресій — з. зв. непослух у відношенні до тюремних властей. В 1974 році Ірину Стасіву Каліничеву позбавили права побачитися з дочкою за те, що вона брала участь в голодівці для відзначення міжнародного жіночого дня.

Лікарств в таборах і в'язницях майже немає. Таким чином в'язні на ділі дуже рідко просять про медичну допомогу. Харчеві пакети можна одержувати щойно після відбуття половини присуду. Але часто буває так, що з цього права в'язні не мають можливості користуватися. Одною з постійно практикованих кар у таборах — відмова права одержувати допомогу з-зовні.

В останньому часі помічаються також щораз частіші випадки брутального, а то й хуліганського ставлення в'язничих сторожів до політв'язнів. В'язні пояснюють це загостренням курсу політики в СРСР вазгалі. Рівночасно серед в'язнів існує переконання, що всі згадані репресії можна частинно припинити масовими акціями зовнішнього, зокрема західного світу.

КУК знову демаскує совєтське злодійство і русифікацію

Вінніпег (КУК). — У зв'язку з відкриттям у Вінніпезі Галерії совєтської виставки образів з Ерімтажу і Російського Державного Музею у Ленінграді, Центральний КУК видає комюнікат, що між артистами цієї виставки поданими як росіяни, включено двох відомих українських митців: Дмитра Г. Левицького (1735-1822) й Іллію Е. Рєпіна (1844-1930). Як доказ, в комюнікаті подано, що оба ці визначні артисти є поміщені у Словнику Художників України, виданому Українською Радянською Енциклопедією в Києві 1973 р.

Подано те спростовання до відома преси і радіа в Канаді, в комюнікаті Центральний КУК підкреслено, що цей факт найкраще доказує політику русифікації України, яка при допомозі цієї виставки музейних образів тепер інфільтрує Канаду та інші країни західного світу.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У КОВОВСІ

Когове, Н.І. — На закінчення ювілейних імпрез з нагоди 200-ліття незалежності Америки та 100-ліття українського поселення в ЗСА відбудеться заходом Окружного Комітету Відділу УК-КА Олбанського Округу: — Амонстерд, Вотергалі, Когове і Трой, як теж і всіх українських організацій і парадій Український День у неділю 22 серпня, в Українському Парку, пр. вул. Медовес. Початок 2 год. по пол.

Українські бібліотекарі взяли участь в конференції американської бібліотечної асоціації

Чикаго (І. Штогрин). — Цьогорічній конференції Американської Бібліотечної Асоціації відбулася в чотирьох найбільших готелях Чикаго з участю біля 12,000 бібліотекарів з ЗСА, Канади та інших країн. Наряди конференції проходили в багатьох дивізіях та секціях Асоціації від 19 до 25 липня. Під час конференції відбулася також виставка видань численних видавництв Америки і між ними займало обширне місце єдине українське видавництво Українське Академічне Прес, що його власником є д-р Богдан Винар.

Незалежно від того, що цього року згадана конференція відбувалася в місті, положеному менш-більш на середині країни, причиною

Діючи об'єднано, ми добились великих успіхів — каже гість з Аргентини

Під час відвідин у "Свободі". На фото (зліва) П. Степан Пукіевич, мтр Антін Хлопецький з Аргентини та ред. Вол. Левенець.

Джерзі Сіті, Н. Дж. (В. Л-ць). — Повертаючись із з'їзду делегатів Українського Патріархального Світового Об'єднання (УПОС), який, як відомо, відбувся у Філадельфії в дні 2 і 5-го серпня ц. р., приміщення Головної Канцелярії Українського Народного Союзу і видавництва "Свобода" відвідав в четвер, 18-го серпня мтр Антін Хлопецький голова Українського Патріар-

Українці в Австралії поставили пам'ятник Симонові Петлюрі

Мельбурн, Австралія. — Українська преса в Австралії інформує, що 30-го травня ц.р. на православній частині цвинтаря в Мельбурні при великій кількості духовенства обох обрядів, громадянства і молоді, зокрема молоді зорганізовані в Пласті і СУМ-і, була відправлена урочиста Панахида як також відбулася відкриття і посвячення пам'ятника головному Отаманові Симонові Петлюрі. Пам'ятник відкрив, вголосивши відповідні слова, є слово полковник С. Яскевич, голова Представництва ВО УНР на Австралію і голова Крайової Управи Союзу Українських Комбатантів в Австралії. Перед початком Панахиди митрофорний протоієрей О. Пугілевський прочитав Архипастирське послання, видане Со-

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ТОВАРИСТВО В ПОЛЬЩІ ВІДБУЛО СВІЙ З'їЗД

Варшава. — Згідно з інформацією газети "Наше Слово", яка публікується в Польщі, Українське Суспільно-Культурне Товариство, яке нараховує сьогодні 5.600 членів, об'єднало у 175 гуртках, відбуло минулого місяця ювілейний з'їзд, відзначаючи 20-річчя свого існування. Гуртки, — відділи Товариства діють у 22-ох воєводствах, а найвищим у великих містах, зокрема в Варшаві, Кракові і Варшаві, де молодь становить понад 20 відсотків членства і де діють великі хоріві і театральні одиниці, які обслуговують не тільки українців згаданих міст, але також виїжджають у гостину до інших українських скупчень. Як виходить із звітного доповіді, в часі між 1972 і 1976 роками самодіяльні гуртки дали 380 концертів, з них 96 на селі для майже 45.000 глядачів, і в 284-ох містах для 120.000 глядачів. Відділи Товариства розпоряджаються 15-ма власними домиками. Протягом минулих 5 років відзначено 5 вокально-музичних фестивалів. В часі з'їзду діяло в Польщі 94 пункти навчання української мови, дві початкові школи з українською мовою навчання, загально-освітній

ліцей у Літвіці та класи з українською мовою в загально-освітньому ліцею в Гуруві Лавецькому. У Варшавському університеті створено відділ заочного навчання української мови, а в Києві організується щорічно мовно-літературні курси для учителів. На з'їзді однак стверджувалося, що протягом минулих п'ять років значно зменшилася кількість пунктів навчання української мови, як також зменшилася участь дітей у тих пунктах. Звітливо була заявлена, що причиною була реорганізація початкового шкільництва в Польщі, тобто ліквідація однокласних шкіл, а якраз у таких верелю навчання української мови. Дальшими причинами було: брак учителів української мови та частинно байдуке ставлення батьків до цього навчання. В часі дуже пожажваної дискусії критиковано управу Товариства за занедбання українського шкільництва, зміст матеріалів в тижневику "Наше Слово" і зменшення наладу календаря, який кожного року появляється заходою Товариства з багатьма матеріалами, які висвітлюють життя і працю українців в Польщі.

В Польщі помітний брак харчів

Гданськ, Польща. — Кореспондент "Нью Йорк Таймсу" Малколм В. Бровн інформує, що сотні тисяч людей в Польщі розпачливо кидаються здобувати харчі, брак яких гостро відчувається від деякого часу. Люди стають до довгі черги біля урядових складів, бігають по старовинних вулицях ярмарків, і все це в Польщі дуже популярні, щоб тільки забезпечитися відповідною кількістю

потрібних харчів чи іншими речами, що їх можна одержати на так званих польських ярмарках, на яких, практично беручи, можна одержати все, що тільки може відкопирити людська уява, від колишніх лицарських мечів починаючи, а не журналіст. "Тайм" і "Ньюзвік" кінчаючи. Очевидно, тут можна одержати, за вишу як у крамничих ціну, вського роду харчові продукти.

СВОВОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issue combined) by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 4130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні випадки скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор сам вказує застеріг, допущивши задрасовану конверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОУ 65% м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Корисна пропозиція

Від 1960-го року, коли телевізійні сітки передавали дебати між Джоном Ф. Кеннеді, тодішнім демократичним кандидатом на президента, та його республіканським суперником Річардом Ніксоном, не відбувалися такі публічні дискусії-дебати між кандидатами цих двох головних американських політичних партій, під час яких американський загальний мір бачив становища та погляди обох кандидатів щодо різних питань внутрішньої і закордонної політики ЗСА. Американські виборці мусили задовольнятися окремими заявами президентських кандидатів відносно різних проблем, але не мали змоги бути свідками безпосередньої конфронтації між ними, їх ідеологіями та поглядами, а такі дебати, в яких обидва кандидати представляють свої становища щодо подійних питань чи проблем, є найкращим способом познайомити виборців з кандидатами і програмами їх партій.

Правда, в минулому існували деякі законні перешкоди для проведення таких дебат між демократичним і республіканським президентськими кандидатами. Наприклад, треба було спеціальне рішення Конгресу, щоб в часі дебат Кеннеді-Ніксон тимчасово суспендувати правило, яке надавало кандидатам усіх інших партій право вимагати від телевізійних сіток, щоб і їм також призначили безкоштовний час для висвітлення їх поглядів і програм їх партій. А цих малих партій в ЗСА багато, включно з комуністичною партією. Однак, правдиво, що з. зв. "однаковому часу" тепер інші і телевізійні сітки та радіостанції, без спеціального рішення Конгресу, можуть передавати дебати між демократичним і республіканським кандидатами як частину щоденних новин, якщо ці дебати не відбуваються в телевізійних студіях і якщо їх спонсорують такі неспартійні організації, як наприклад Ліга Жінок-Виборців.

Цього року Ліга Жінок-Виборців власне і запропонує, щоб готова була спонсором трьох таких дебат між республіканським і демократичним кандидатами на президента, як рівнозначні дебати між віцепрезидентськими кандидатами. Дві телевізійні сітки вже погодилися передавати ці дебати, а третя ще передумує пропозицію.

Однак, ціла справа цих дебат тепер залежить від президента Джеральда Форда. Хоча його суперник на номінацію Республіканської партії Рональд Реген і демократичний президентський кандидат Джиммі Картер заявили свою готовність брати участь в таких публічних дебатах, як пресовий секретар Білого Дому, Рон Нессен, вже кілька разів говорив, що Президент не планує брати участі в дебатах, бо його погляди на різні аспекти внутрішньої та закордонної політики ЗСА, "загально відомі" і він кожного дня робить різні рішення, які точно описані в газетах, чи зрештою іншими засобами масової інформації.

Можливо, що якщо президент Форд в це середу здобуде номінацію Республіканської партії, то змінить свою думку і таки погодиться дебатувати з демократичним кандидатом Картером, а за їхнім прикладом підуть віцепрезидентські кандидати обох партій. Такі публічні дебати, передавані телевізійними сітками та по радіо, можуть поважно спричинитись до ознайомлення виборців з особами і проблемами, які вони мають віддати керму Республіки на чергові чотири роки.

Шляхом обману і фальшу

Джек Андерсон, відомий колумніст у щоденнику "Дейлі Ньюз" та інших газетах, надрукував серію статей, у яких він, з допомогою колег, дає добру оцінку останнім Олімпійським Ігриц в Монреалі, а головне сказав правду про закулісню гру — політичні інтриги, фальшування, підкупство, шпionaжа — що їх стосували совєтські керівні чинники. Він також звернув увагу на неадекватне трактування спортивних Олімпійських Комітетом (МОК), якому напевно було відомо, що, наприклад, совєтські спортсмени і великий мір спортивні сателітні країни, що стовідсотково професіоналісти, а їхнім тренуванням, підготовкою до змагань, ба навіть політичними вишколом займаються контрольовані державою установи і політична поліція КГБ.

У своїй останній статті, надрукованій у виданні з суботи, 14-го серпня ц. р. п. з. "Як росіяни здобули шпигунські медалі в Монреалі", Джек Андерсон основно обговорює роль агентів КГБ на олімпіадах, а зокрема на останній в Монреалі. Згідно з цими інформаціями, спертими на відомостях американських розвідочних органів, до кожної совєтської команди був приданий бойовий один агент КГБ, який не тільки перебував в спортивних на спортивних майданах у ролі "тренера" чи з іншою функцією, але також супроводжував їх по всіх інших місцях, які входили в програму перебування в Монреалі. Наприклад, при огляданні міста, на спільних обідах в ресторанах, спільних з іншими спортсменами концертах, а головне при зустрічах і розмовах із спортсменами інших національностей. Була також окрема група агентів, яка мала за завдання "охороняти" совєтських атлетів перед антисовєтськими елементами, в першу чергу перед українськими сепаратистами і членами Жидівської Оборонної Ліги. Автор статті уважає, що в результаті цієї "охорони" багатьом атлетам не пощастило втратити і залишитися на постійне перебування в Заході.

Згадує Андерсон також про Бориса Онніченка, який, знову ж таки за даними розвідки, "стоїть близько до совєтського міністерства внутрішніх справ" і якого КГБ "узброїло" в електронічний апарат, вмонтований у його шпальду, тільки для того, щоб він здобув золоту медаль, але це, що його переловлено, доказує, що він не розумів дії вмонтованого апарату, компроментуючи тим самим себе і совєтських фальшивників.

Афера, про яку згадує Джек Андерсон і про що писали також інші кореспонденти у франкомовній і англійській пресі Канади, тільки потверджує давню істину, що Москва шляхом обману і фальшу прагне до своєї мети, здобувачи, як каже Андерсон, свої "шпигунські медалі" при допомозі поліції і софістичних апаратів.

ФРАНЦІЯ НА ВАКАЦІЯХ

Париж (Т. Дж.). — Ні катастрофальна по суха (сільське господарство втрачає найменше 10 мільйонів франків), ні — у якийсь мір також з приводу посухи — девальвувати франка на 3 відс. не сплинило звичайного у Франції вакаційного руху. Найбільше цей рух відчувалася, само зрозуміло, в Парижі, з якого виїздить на вакації понад 90 відс. населення, коли на всю Францію відсоток "вакаційників" не переодить 50 відс. Але все ж ці 50 відс. населення дають 25 мільйонів, а це викликає цілий ряд проблем.

Перша з них: приміщення вакаційників. Майже половина влаштується у родині. Значна частина виїздить за кордон (найбільше в Іспанію, на другому місці — Італія, а там — дешева Югославія, мало популярна Болгарія, дорогої тепер скандинавські країни тощо). А все ж понад 15 мільйонів треба примістити там у Франції. І то — а в більшості — протягом місяців липня і серпня.

Це створює окрему проблему для всього готельярського промислу: як можуть вжити ті готелі й пансіони, активність яких обмежується до — властиво — трьох місяців у році? Вживають вони коштом вакаційників. Нічого дивного, що грубі мільйони виїзять за кордон, що означає — вивіз дефіциту, ослаблення французького готельярства, що постійно стоїть позадку сусідів і т. п.

Вже понад 25 років ведеться дискусія на тему розселення вакацій, щоб замість трьох місяців, готелі були навантажені протягом п'яти. Це знайшло б ціну, а й кожен мав би з того користь, бо ж вистачить поглянути на променади в Кані, на яких не можна дихати від спалин автомобілів, або на пляжі в Ніцці, де пальця не можна вткнути, щоб ствердити, що таке проведення вакацій — межує з божевільнями.

А погляньте на переповнені поїзди (зокрема тисячі додаткових у т. зв. повнолітній сезоні) й може відхотіться їхати. А про автомобільні шляхи саме й треба сказати: у цьому дописі, ймовірно на початку серпня, коли перша (менша) хвиля повертається, а друга (більша) вирушає...

Нормально, після побутових автострад на південь, з Парижу до Кані їдуться 9 днів. У перших днях серпня на це треба... понад 20 днів. А спека, яка зокрема дошкульна в малих європейських автомашинах, що не мають холодильників... А втомлені дружина на задньому сидінні, що все дошкульна — "Як ти їдеш"... А діти, що плачуть від втоми... Усе це разом викликає озлоблення, нервовість і... нерациональні маневри, перекрочення швидкості, що — зокрема на шляхах двостороннього руху — збільшує кількість випадків. Цього року, від початку спеки, статистика вказує куди

На вулицях Парижу в ці дні повних вакацій — повно туристів і вагітних жінок, що не виїхали на вакації. Більшість магазинів замкнена. За хлібом треба бігти на третю вулицю. Але... це нормально. "Що ж ви хочете в місяці серпня..." Звичка — друга натура, — казали в нас. Те саме кажуть французькі й годі сподіватися тут швидкої зміни.

Розуміється, що політичні проблеми зійшли на другий план. Всі бо на вакації. Сторінки газет заповнюються вітаннями про божевільні в Лівані та виборчу кампанію (Закінчення на стор. 4-й)

Я. Гайсас

ПРО ДЕМОКРАТИЮ І ЩЕ Дещо

(Дискусійне)

Демократія, як і кожна система, створена людиною, має свої перестрої, змінюється, слабшає, не раз дегенерує. Бо як же часто свобода переростає у сваволлю, а вільну гру використовують для підкорення слабших! Ось на наших очах американська дійсність показує такі очевидні, а навіть небезпечні звикнення демократії в савілі, анархії, або близько до цього. Очевидно, людина, яка створила цю систему, може її зникнути, дегенерувати, надужити, але теж може її завжди оздоровити. Цього вона мусить бути свідомою і готовою в потрібні пороби потрібні, хай болочі, як не раз в операції скорілої частини тіла, заходів.

Зі запереченням права меншості треба боротися, але теж треба боротися з її надужиттями. Бо того не раз не бракує в УКА. От зайде не раз на зборі навіть найвищих органів УКА і з дна важко вам вийти, коли побачите і почуєте, як гримітиме голосом, та ще й вимахуючи здоровими руками, не жалюючи терпимості і образливості, обороняється демократія. Або як часто у нас покладають спільну загально-громадську, чи загально-політичну установу, бо більшість, "не послухавши насолі думки..." Значить, до засадничих, невіддільних і незмінних вимог демократії про владу більшості і пошану та оборону меншості долучаються ще дві "маленькі" вимоги: демократія вимагає бути разом, чи ти в більшості, чи меншості, чи вибрати тебе, чи когось іншого, та ще й вимагає, щоб змагалися з думками і концепціями, планами і програмами, а не з людьми.

Усі сусідні країни уживають замикання фабрик на час вакацій. Франція — не може. І не лише через консервативність та апертість "маси". Але й через свого роду консервативність еліти, та керівників підприємств. Вони воліють замикати на місяці завод чи місто, як працювати три місяці сповільненим темпом. Це має свої важкі наслідки: втрату продукції, а це значить — ріст цін, інфляцію і т. д.

Але... Якщо у Франції інфляція більша, як у ЗСА чи Західній Німеччині, то вона менша, як у скандинавських країнах, чи Японії... А це вже "не так погане". На вулицях Парижу в ці дні повних вакацій — повно туристів і вагітних жінок, що не виїхали на вакації. Більшість магазинів замкнена. За хлібом треба бігти на третю вулицю. Але... це нормально. "Що ж ви хочете в місяці серпня..." Звичка — друга натура, — казали в нас. Те саме кажуть французькі й годі сподіватися тут швидкої зміни.

Розуміється, що політичні проблеми зійшли на другий план. Всі бо на вакації. Сторінки газет заповнюються вітаннями про божевільні в Лівані та виборчу кампанію (Закінчення на стор. 4-й)

Демократія, як і кожна система, створена людиною, має свої перестрої, змінюється, слабшає, не раз дегенерує. Бо як же часто свобода переростає у сваволлю, а вільну гру використовують для підкорення слабших! Ось на наших очах американська дійсність показує такі очевидні, а навіть небезпечні звикнення демократії в савілі, анархії, або близько до цього. Очевидно, людина, яка створила цю систему, може її зникнути, дегенерувати, надужити, але теж може її завжди оздоровити. Цього вона мусить бути свідомою і готовою в потрібні пороби потрібні, хай болочі, як не раз в операції скорілої частини тіла, заходів.

Зі запереченням права меншості треба боротися, але теж треба боротися з її надужиттями. Бо того не раз не бракує в УКА. От зайде не раз на зборі навіть найвищих органів УКА і з дна важко вам вийти, коли побачите і почуєте, як гримітиме голосом, та ще й вимахуючи здоровими руками, не жалюючи терпимості і образливості, обороняється демократія. Або як часто у нас покладають спільну загально-громадську, чи загально-політичну установу, бо більшість, "не послухавши насолі думки..." Значить, до засадничих, невіддільних і незмінних вимог демократії про владу більшості і пошану та оборону меншості долучаються ще дві "маленькі" вимоги: демократія вимагає бути разом, чи ти в більшості, чи меншості, чи вибрати тебе, чи когось іншого, та ще й вимагає, щоб змагалися з думками і концепціями, планами і програмами, а не з людьми.

Усі сусідні країни уживають замикання фабрик на час вакацій. Франція — не може. І не лише через консервативність та апертість "маси". Але й через свого роду консервативність еліти, та керівників підприємств. Вони воліють замикати на місяці завод чи місто, як працювати три місяці сповільненим темпом. Це має свої важкі наслідки: втрату продукції, а це значить — ріст цін, інфляцію і т. д.

Але... Якщо у Франції інфляція більша, як у ЗСА чи Західній Німеччині, то вона менша, як у скандинавських країнах, чи Японії... А це вже "не так погане". На вулицях Парижу в ці дні повних вакацій — повно туристів і вагітних жінок, що не виїхали на вакації. Більшість магазинів замкнена. За хлібом треба бігти на третю вулицю. Але... це нормально. "Що ж ви хочете в місяці серпня..." Звичка — друга натура, — казали в нас. Те саме кажуть французькі й годі сподіватися тут швидкої зміни.

Розуміється, що політичні проблеми зійшли на другий план. Всі бо на вакації. Сторінки газет заповнюються вітаннями про божевільні в Лівані та виборчу кампанію (Закінчення на стор. 4-й)

Демократія, як і кожна система, створена людиною, має свої перестрої, змінюється, слабшає, не раз дегенерує. Бо як же часто свобода переростає у сваволлю, а вільну гру використовують для підкорення слабших! Ось на наших очах американська дійсність показує такі очевидні, а навіть небезпечні звикнення демократії в савілі, анархії, або близько до цього. Очевидно, людина, яка створила цю систему, може її зникнути, дегенерувати, надужити, але теж може її завжди оздоровити. Цього вона мусить бути свідомою і готовою в потрібні пороби потрібні, хай болочі, як не раз в операції скорілої частини тіла, заходів.

Д-р Д.Б. Чоник

ЩЕ ПРО ЛЕМКІВСЬКУ ГОВІРКУ ПРЯШІВЩИНИ

Українська говірка лемківщини на пряшівщині цікавила й цікавить мовознавців, українського походження і не-українців, уже довгий час. Про це згадувалося в статті Н. Сірка "Про лемківську говірку пряшівщини" ("Свобода", ч. 139, за 23-го липня б.р.). Тут ми хочемо додати праці на цю тему, які там не були згадані.

Під час сучасної пори проводились в Чеській Академії наук систематична праця над вивченням цього говору вже від 1950-х років, коли польський Дмитро Демчук і його друзі — співпрацівники почали збирати матеріал на великий — Українсько-чеський словник. Ця праця була недавно закінчена в Інституті чужих мов ЧАН, але сумніви є, чи словник по'явиться у скорому часі.

Там продовжується також наукова робота над словником українського й лемківського говору, який ще започаткував проф. Панькевич. Початковою докінчення цієї праці було доручено д-рові О. Зілинському. Він, мико своїх зацікавлень фольклористикою, доповідав працю до поважних розмірів, але згодом, з'явившись знову фольклорними проблемами, здав початий рукопис до ЧАН і там він десь тепер затримався. Однак праця над новим словником ще далі.

У відміну до словника, початого Панькевичем, який охоплював більшість даних з цілої території України, група працівників на Словацькій підготувала вужчий територіально, але ширший розміром Чесько-український словник лемківського говору, який розраховано на декілька ("чи навіть кільканадцять") томів.

У самому ж Інституті чужих мов ЧАН вишло також перше серійне число етюдів з української діалектології д-ра О. Лешки під заголовком: "Говор села Убля в Східній Словаччині" (Прага 1973 р.). Це монументальна праця, лише перша частина якої має близько 400 стор. друку. Друга частина, як згадувано в передмові, повинна

від самого заложення УКА і аж до сьогодні, Братські Союзи були домінуючим чинником в ній. Хоч кожен з них мав свої окремі інтереси, які колідували з інтересами інших братських організацій, однак всі вони творили спільний фронт в обороні своїх домінуючих позицій. З приходом великої хвилі нової йграції і постановом нових великих суспільно-політичних організацій, гуртованих на ідеологічному підложі, або скріплених давніми існуючими налівами нових людських сил, почалася боротьба проти цієї супротивності. Останніми роками занепадає суспільна база цієї боротьби. Ці організації — ОДВУ, ООЧСУ, Вільна Громада, Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України, та інші — почали вразно слабнути, а деякі з них перестали бути активними. Таким чином Братські Союзи залишаються "на полі бою" покищо безконкурентними. Наїд на те, що професійні організації переберуть роллю протидії Союзам, покищо не оправдали себе. Чи в майбутньому вони що роллю переберуть, сьогодні важко сказати.

Цей факт сам по собі негативний не лише тому, що звужує нашу активну суспільну базу, але зовсім виразно послаблює нашу динаміку. Його мусить врахувати і привалати сили УКА і опозити, внутрішні, зовнішні, чи просто покищо несприятелі, але загальні справами заінтересовані елементи, і шукати розв'язки.

Зовсім нові зовнішні умови нашого сучасного побуту, як теж нова структура нашої громади створюють нові можливості, а разом з тим і небезпечні нові помилки і промахи. І без огляду на те, чи хтось в УКА є, чи ні, чи його група при владі, і опозити, чи взагалі поза УКА, в якій мірі відповідно до своїх сил, свого числа і своїх аспірацій всі вони несуть відповідальність. Історія і люди завжди засуджують шалатів, що пробують умирати у війні.

Отак легким коштом, я наживаю годинник, собі на втрату, а когось на втрату і клопіт. Новонажитий Лонжін вояв мене з країни до країни, минав літака, ловив прогульковий автобус, втагував мене вранці в лінощі, заганяв вечорами спати, аж арешт, після трьох тяжких арештів шалатно з франкфуртських лугівський майдан, а там почиснісно спрямував у літак Пан — Ам, що мав відлетіти до Нью Йорку. Піднімаючись літаковими сходами, я глигнула на годинник. Його на руці не було. Виліта — тільки на тілі вузька доріжка, одиний свідок нерозгаданій загадки.

Динник. Його на руці не було. Виліта — тільки на тілі вузька доріжка, одиний свідок нерозгаданій загадки.

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

В СПРАВІ ОЛІМПІЙСЬКОГО ЧИСЛА "СВОВОДИ"

Дуже добре й корисно було видати спеціальне число "Свободи" (135), присвячене Монреальській "Олімпіаді" 1976. Хороший зміст, олімпійське оформлення, англо-українські тексти, а головне список атлетів із України — все це мало свій вплив і значення не тільки для українців-відвідувачів ХХІ "Олімпіади" в Монреалі, але й на деяких чужинців, що знають англійську мову. Все ж з уваги на те, що велика кількість гостей на "Олімпіаді" знала тільки французьку мову, а теж і з уваги на факт, що Квебек від 1972 р. має одну офіційну мову — французьку, треба було подбати про хоч би одну сторінку в цій мові, яка з'ясувала б французькомовній публіці українське становище в "олімпійських справах". Це, а теж і вибір місця для з'їзду молоді в Ст. Леонарді — опозиційному до французької мови пентрі, були недоліками, про їх легко можна було усунути, тим більше, що ми "обурюємося", коли в Києві говорять про-російському...

Яр. Рудницький
Монреаль, 25 липня 1976

Іванна Савицька

НЕРОЗГАДАНА ЗАГАДКА

(На основі пережитого)

Моя подорожна валізка стояла готова до дороги. До щодня, перекинувшись впоперек, говорив промовисто, що дорога буде далека, і він служимий "про всяке". Окуляри на пів лиця, ключі, адресар і всяка потрібна "медичина" ховалась у підручній торбині.

Ще тільки останній погляд на газ, на вікна, на воду, і я, погасивши світло, виходжу спішно на вулицю. Жовта, підтоплена таксіва несеється швидко і підкасує м'ячником на вибоїсті Другий есено Нью Йорку. Я, раз-у-раз вдарию головою об "стелю" старої таксіви і моя "горобина" зачіска сідає палинкою майже над самим чолом. Нічого! В Європі зачешуся втретє і мій американський стиль пропаде разом із заквітчаними.

Та тут жорстоке усвідомлення: — у поспіху, чи в

скрепетується безліч світових доріг, сходяться і розходяться повітряні шляхи. Пасажирів багато, кожний зайнятий собою і своїм подорожним призначенням.

Мені необхідно злізати літак на Атені, а часу на пересідку мало. Хвилююся, спішуся, біжу... Глянь, а тут, під погачами, щось маленьке блищить. Жіночий, золотий годинник лежить на дорозі, от так, на засяг руки, а власниці? — шукай вітру в полі...

Піднімаю годинник, розглядаюся, а людина наліплена і квапиться, і біжить, і я сховаюся за шийку в кишеню, подаюся швидко до виходу.

От так, розсівшись у грецькому літаку я стала прикидатися до знахідки, яка завалялася при зударі, а ширяний реміньчик, що прорвався, вразно говорив про причину цієї згуби.

В старих Атенах, де вулиці вузькі і тугі набірають крамничками, я віднайшла людину, що торгувала золотом і всім, що тільки завгодно.

Погляньте, будь ласка, на мій годинник, він, ліпше, не ходить. Годинник надів якийсь

Річні Збори Координаційного Комітету Українських Комбатантських Організацій Нью Йорку

Дня 9-го квітня ц. р. в кімнаті 25 УНДому в Нью Йорку відбулися чергові Річні Збори Координаційного Комітету Українських Комбатантських Організацій Нью Йорку. В зборах прийняли участь 16 ветеранів, що репрезентували 8 членських організацій, в тому 6 українських і 2 українсько-американських.

Збори відкрив звітуючий голова Комітету Григорій Полчія. Привітав присутніх та закликав їх вставанням з місць і хвилиною мовчанкою вшанувати пам'ять померлих у звітному році членів членських організацій, з яких двох були членами Управи. Відтак обрано провід Зборів в складі: Б. Дашківський — президент та А. Кобрин — секретар. Протокол з попередніх Річних Зборів прочитано і затверджено без змін.

Відтак, з діяльності звітувала уступаюча Управа, що започаткувала уступаючий голова: Гр. Полчія. Він заявив, що звітує Управа відбула під його провідом 8 засідань та поруч поладнання біжучих справ, влаштувала наступні імпреси, наведені хронологічно: спільне св. Причастя Католицьких Ветеранів при церкві св. Юра, а описав спільний сніданок представників усіх членських організацій і запрошених гостей, Помінальну Богослужбу і похід в день Поминків до влаштування Пам'яті воєнків Армії ЗСА українського роду, які впади у світових війнах, Зеленосвятічні Поминки біля могили-пам'ятника на Оселі Українського Робітничого Союзу „Верховина“ в Глен Спей, ррочисте засвічення світел на рривнясвятічній ялинці на терасі УНДому в Нью Йорку зі спільною трапезою. Окрім того Управа і члени членських організацій Координаційного Комітету під провідом голови приймали участь, здебільшого з прапорами, у всіх імпрезах загально-українського значення, що були устроєвані іншими організаціями, як Листопадіві

Роковини, Конвенція Українсько-Американських Ветеранів, посвячення нагробника в Банді Бруку на могили св. п. архієпископа УПЦ Іова, кол. польового духовника і УД УНА, маніфестація ньюйоркських українців у Бранст Парку, свято Покрови українського Вільного Козацтва в Ньюарку, ювілейні святкування для відзначення 25-річчя смерті Командира УПА св. п. ген.-хор. Тараса Чупринки-Романа Шухевича, концерт Візантійського Хору з Голландії у Ситі Гол в Нью Йорку, Свято Державності і Соборності України, річні збори Братства Броди-Лев, Українське свято в Асторії, Шевченківський Концерт, річні збори Станції ІУД УНА в Нью Йорку, поблагословлення площі під будовою нової церкви св. Юрія в Нью Йорку. Зокрема численною була участь членів Управи Координаційного Комітету та членства членських організацій у похоронних обрядах за пок. Побратимів Івана Хоми та Миколи Канятина, кол. члена Управи Координаційного Комітету. Наприкінці свого звідомлення уступаючий голова зазначив, що він також у звітному році докладав всіх зусиль, щоб очолюваний ним Координаційний комітет та всі згуртовані в ньому комбатантські й ветеранські організації працювали в єдності і гармонії та користувалися спонанбільшою пошаною усієї спільноти. Голова подякував усім членам Управи та членам членських організацій за лояльну співпрацю і ширшу підтримку у праці.

Касове звідомлення склав скарбник Іван Ділай, виказуючи наступні підсумки: сума прибутків 418.58 дол., сума витрат 215.00 дол., сальдо в дні зборів 203.58 дол. Детальне звідомлення на письмі долучено до протоколу зборів.

Коротке звідомлення склав також пресовий референт д-р Іван Козак. Він зокрема з'ясував заходи відносно поміщення історії Координаційного Комітету в альманаху, що його

приготував Український Конгресовий Комітет під редактуванням д-ра В. Душинки. Рішенням підбати, щоб згадка історії була обов'язково надрукована в тому альманаху.

У дискусії над звідомленнями взяли участь: полк. В. Стек, Р. Данилюк, сот. Й. Вишневський, Б. Дашківський, Я. Балабан, І. Козак та інші. Окрему увагу присвячено засвіченню світел на рривнясвятічній ялинці на терасі Українського Народного Дому в Нью Йорку. Та урочистість знайшла прихильний відгук серед громадянства і в пресі. Рішення повторювати П шороку і для цього затверджено на наступну календню окрему Комісію під головуванням д-ра В. Стека, яка буде встановлена для переведення цієї урочистості. Під час дискусії всі учасники П одностайно підкреслювали звичайну рівню, жертвенну, видатну і успішну працю уступаючого голови Григорія Полчія, а зокрема його незрівняний такт.

За Контрольну Комісію звітував інж. Роман Гасцький, який на підставі перевірки каси й діловодства та всієї діяльності уступаючої Управи поставив пропозицію на ухвалення уступаючої Управи абсолютної з особливостями подлякою голові Григорію Полчію за його працю. Цю пропозицію одностайно схвалено.

Відтак обрано і переобрано нові Керівні Органи Координаційного Комітету, в ось якому особовому складі: голова — Гр. Полчія (п'ятий раз); заступники голови: Я. Балабан, полк. В. Стек, сот. Й. Вишневський; секретарі: І. Бродило і Р. Фостина; скарбник — І. Ділай; організаційний референт — І. Дмитрик; пресовий референт — І. Козак; імпресовий референт — Гр. Яремчук; маршал-капіт. д-р М. Лучук; бунчужний — Ю. Юрків; зв'язковий до Координаційного Комітету в Ньюарку — Б. Дашківський; прапорноносці: В. Шостак, Б. Згоба. До Контрольної комісії увійшли: полк. П. Солод-Зілинський, інж. Р. Гасцький, М. Гришко-вич, О. Стеткевич. Обрання і переобрання нових Керівних Органів пройшло одностайно, а переобрання голови Григорія

Полчія через аклямацію, причому всі присутні влаштували йому гримку овацію. Він став головою оше вже п'ятий раз і розпочав шосту календню головування.

Після закінчення Річних Зборів під провідом голови відбулася нарада нової Управи для поладнання біжучих справ.

Іван Козак

Зустріч української громади з Ярославом і Славою Стецькими

В українській Централі Пасейку, Н. Дж., 31-го травня ц. р. відбулася зустріч громади з головою провідом ОУНр та президентом Антибільшовицького Більоку Народів Ярославом Стецьким і його дружиною, редактором англійського журналу „АБН Кореспонденс“, яких привітав д-р Мірослав Бих, а біля 300 присутніх, стоячи, влаштували овацію.

Ярослав Стецько виголосив доповідь на тему „Україна — революційна проблема світу“, в якій розповів про початки АБН, поширення його діяльності та П плодотворні наслідки. В промові створення АБН переможено безмежну кількість труднощів; ніколи не задовольняючись досягненнями, щоденно наполегливо працюючи АБН навізував травні міжнародні зв'язки. Популяризуючи українську визвольну справу, привертано і далі розширювано коло прихильників наших змагань. Проте, промовець вважав, що наше майбутнє треба будувати, спираючись головним чином на власні сили, зокрема не слід недооцінювати або забувати про почесну роль ємігранції перед своїм народом.

В обставинах занепаду імперії і зродження національних держав є абсурдним, — вважав доповідач, — агонічні зусилля советського уряду, щоб створити т. зв. советський нарід. Неможливо, бо, знити традиції, культуру, вітальність і окремішність народу, не випадає весь народ. Ярослав Стецько вірив, що

Міг Ярослава Стецько в промові на тему „Україна в міжнародному форумі“ розповіла про переведення пращо в різних країнах світу для здобуття прихильності світової оїнії до змагань українського народу. Колішні вороги з часів, коли українську делегацію не допущено на різні конференції, завдяки невтомним зусиллям, стали прихильними до українців і співпрацюють з нами в різноманітних галузях нашої діяльності. Багато з них, побувавши в Україні, зустрілися із зростаючими проявами спротиву і ворожості українців до російських окупантів і наслідком цього вірять, що така ситуація в Україні неминуче приведе до П унезалежнення. Беручи участь у світових антикомуністичних конференціях в Європі, Азії, Америці і інде, АБН навізував дипломатичні зв'язки і здобув прихильність людей на високих державних посадах в цілому ряді країн, які підтримують концепцію АБН про розпад СССР і постанови незалежних держав. Ці справи були зокрема наголошені на конференції ВАКА і АПАКА в Суелі, Корея, в якій пані Слава Стецько брала особисту участь у складі великої АБН-ської делегації. Як відомо, Конференція прийняла ряд корисних для української визвольної справи резолюцій, які закликають вільні країни світу допомогти повнозвешенню Московію націям здобути самостійність і рішуче відсуджують політику російських імперіалістів і їх геонцидний шовінізм.

Після закінчення доповіді Т. Оленчук, голова місцевого Відділу СУМУ, коротко інформовав присутніх про „Фонд Оборони України“, його цілі і завдання. Переведена на потреби ФОУ збірка, на яку ширше відгукнулись присутні, принесла імпортантну суму — 17,000.00 дол.

У мистецькій програмі вечора взяли участь брати Юрко і Петро Лучки зі своєю сестрою Стефою і мандолинова оркестра під диригентурою Я. Костишина.

Т. Кардашівський

Микола Понеділок

Рятуйте мою душу

Обкладинка та ілюстрації ЕДВАРДА КОЗАКА-ЕКО
Сторінок 503 Ціна 8:00 дол.
СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ФРАНЦІЯ НА ВАКАЦІЯХ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

нію у ЗСА. Поза цим — кримінальні історії та підсумки Олімпіади в Монте-реалі.

Кримінальні історії в Парижі мають і засадниче значення: збільшилися злочинства та напади в підземці. Одного дня арештовано 30 злодіїв, у тому 19 французів і 11 чужинців. Міністер внутрішніх справ наказав цих чужинців викинути з Франції. Це звичайна у Франції річ. Але...

Але Франція славною своїм шовінізмом і чужинців заставляла більших кар, як французів. Помінаємо злочинців, але не можемо поминути питання чужинців у Франції. Вони завжди зазнавали шикан. Хоч завжди виконували найважчу й найгірше оплачувану працю. Ніхто й ніколи не ставав у їх обороні. Тепер лівий стала чемпіоном цієї оборони й міністер внутрішніх справ має багато політичного клопоту.

Та справа справді політична. Лівий не працює в на-

прямку рівноправності чужинських робітників. Не змагається за зміну атмосфери, а тільки стає в опозицію до уряду. Це й не допомагає, бо годі говорити про права чужинців при нагоді явної участі в кримінальних злочинах.

Але лівий не минає жадної нагоди, щоб виявити свою опозицію. Тим більше, коли таким чином можна виграти голоси чужинських робітників у виборах до робітничих синдикатів, де вони нарешті дістали свої права.

Інакше — Франція живе у сповільненому темпі. Споільненому настільки, що всі проблеми з перших сторінок часописів — потапають у питаннях: коли ж падатиме дощ? А це дуже важливе, бо травники висихають. І що на цьому тлі приїзд та заяви Амальрика... Що навіть божественні масакри в Лівані... Про все важливе буде мова, коли вакації закінчаться.

Український Католицький Цвинтар
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.

По інформації прошу писати або тел.

(914) 476-0764

Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery
25 Chestnut Street, Yonkers, N.Y. 10701

ВИКОРИСТАЙТЕ НАГОДУ; РІДКІСНІ ВИДАННЯ!

Андрій Яковлів: „ДОГОВІР ВОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО З МОСКВОЮ 1654 р.“ — 2.00
Микола Ковалевський: „ПРИ ДЖЕРЕЛАХ ВОРОТБИ“ — мемуари — 3.50
Авраам Шпфін: „У СОВЕТСЬКИХ КАТІВНИ“ — 1.50

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилаючи чек або поштовий переказ.

„СВОБОДА“ BOOKSTORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Увага! Увага!

ОЛЕНА ЗВІЧАЙНА та МИХАЙЛО МІЛАКОВИЧ

ВРОГО НАРОДУ

ПОВІСТЬ У ДВОХ ТОМАХ

Том перший: Проти Течії. Том другий: Планета Рабіа.
939 сторінок. Ціна 10.00 дол.
Замовляти: книгарський відділ при „Свободі“, пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи 75 центів на кошти пересилки.

„Svoboda“, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303

Увага! Увага!

Вже появились друком два переважливі історичні документи:

„Денник Начальної Команди УГА“ і суд над генералом М. Тарнавським

DIARY OF THE SUPREME COMMAND OF THE UKRAINIAN GALICIAN ARMY

Сторінок 326 — тверда справа. Ціна 10.00 дол.
Замовляти: книгарський відділ при „Свободі“, пересилаючи чек або поштовий переказ, долучуючи 30 центів на кошти пересилки.

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

„It gives the lie to all the history books that reduce Shevchenko to a line — poet, painter, seif.“

SHEVCHENKO'S TESTAMENT

ANNOTATED COMMENTARIES

by JOHN PANCHUK

CONTENTS:
Preface; Testament (Zapovit); The poetry of Shevchenko; Shevchenko as a National Hero; Three Years (Try Roky); Christmas Day — 1845; Biblical Influences; Mounds; The Steppes; The Dnieper; Ukraine: Name, Area, People; The Lure of Ukraine; Ukraine—Panorama; Ukraine Under the Tsars; Ukraine under the Commissars; Shevchenko's Ukraine; In Hoc Signo; Selected Translations; List of Published English Translations of Shevchenko's Testament.

Illustrations: Taras Shevchenko (Photo 1880); Taras Shevchenko Monument in Kaniv, Ukraine; Taras Shevchenko Monument in Washington, D.C.
Price: Soft Cover \$3.00.

СВОБОДА, P. O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 7496. Тарзан і Джейн

Тоді, коли решта світу прямує своїм божевільним шляхом — мир і спокій вщертє наповняють серця двох залюблених...

Коханий! Нарешті! Кроне не заподіяв тобі жадної кривди? Ні, мій найдорожчий!

Це жахливо, коли відчуваєш як життя залишає іншу людину — Однак, він був більше схожий на звіроку!

How much would you pay to get the King off your back?

We were young. On our own. And fighting George the Third.

And to win our War of Independence, it took every available man and more money than we had.

So we passed the hat. And investors thought we looked promising enough to kick in over 27 million dollars.

Today, the King is dead. But long live those financial worries.

What better way to handle them than through

United States Savings Bonds? You're helping the country with its finances. You're helping yourself with yours.

Join in America's Bicentennial Celebration. Buy the specially designed Bicentennial Series E Bonds where you work or bank.

They're the same, safe, dependable E Bonds with a historical face-lift.

You're taking stock in America. And you'll keep those financial worries off your back.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and Federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

200 years at the same location.